

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Idrotts- och fritidsnämnden

Datum:
2021-12-15

Diarienummer:
IFN-2021-00213

Handläggare:
Maria Leopardi

IP skogen

Förslag till beslut

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar

1. **att** godkänna utredningen,
2. **att** samlokalisera IP skogen och fritidsbanken från 1 oktober 2022, samt
3. **att** flytta båda verksamheterna till Fålhagens IP från oktober 2022.

Ärendet

IP skogen är en mobil idrotts- och friluftsanläggning som i första hand vänder sig till föreningar som önskar utföra sin aktivitet ute i skog och mark. Orienteringsklubbarna anser att IP skogen är en viktig och grundläggande förutsättning för att de ska kunna bedriva arrangemang.

För att nå förvaltningens effektiviseringsåtgärder i Mål och Budget har en kartläggning och utredning gjorts över tjänsterna och verksamheterna för att se hur nämnden på bästa sätt kan erbjuda tjänsten till en lägre kostnad.

Förslaget är att samlokalisera de två verksamheterna, IP Skogen och Fritidsbanken Gränby. Kommunikationsinsatser har även utretts för att öka intäkterna.

Till grund för beslutet ligger utredningsrapporten.

Beredning

Ärendet har beretts av Stadsbyggnadsförvaltningen utefter nämndens effektiviseringskrav i budgetarbetet för år 2020.

I beredningen har förvaltningen samverkat med fastighetstaben för att lokalisera en ny lämplig plats för IP Skogen och Fritidsbanken Gränby.

För att få förståelse och kunskap om IP Skogens tjänst har förvaltningen tagit ut och analyserat bokningsstatistik, gjort en omvärldsbevakning och haft dialoger med föreningar. Därtill har förvaltningen arbetet utifrån att slå samman IP Skogen och Fritidsbanken Gränby.

Till 2023 bereds en uppdaterad prislista som får spegla den prioritet som framkommit från omvärldsbevakningen som också säkerställer att nämndens subventioner följer nämndens uppdrag.

Nämndens önskade effekt av placering av Fritidsbanken Gränby var att i större utsträckning nå barn och unga i socioekonomiskt svaga områden, denna effekt har inte uppnåtts. Därav har förvaltningen arbetat utifrån perspektivet att slå samman IP Skogen och Fritidsbanken Gränby. Detta sammantaget ligger till grund för beslutsförslaget i ärendet.

Barn- och jämställdhetsperspektivet har beaktats i och med att hänsyn har tagits utifrån att Fritidsbanken ska flyttas. Med en placering på Fålhagens IP tror förvaltningen att Fritidsbanken blir mer synlig, lättillgänglig och får en placering dit barn och unga lätt kan ta sig och har en naturlig koppling till genom skolidrott och organiserade föreningsidrott.

Näringslivsperspektivet är inte relevant i ärendet.

Föredragning

IP Skogen nyttjas mest i samband med föreningslivets utomhusarrangemang. Där IP skogen är en viktig och avgörande tjänst för att föreningslivet ska kunna bedriva sin verksamhet. IP skogen nyttjas även av andra förhyrare än föreningslivet, vilket ligger utanför nämndens ansvarsområde.

Uthyrning av material från IP skogen har historiskt varit låg, med en intäkt på 80 000 kronor år 2018. Förvaltningen gjorde därför insatser under 2019 för att öka nyttjandet vilket genererade i något ökade intäkter, insatsen gav ändå inte förväntat resultat. Om pandemin har haft påverkan är svårt att helt utesluta.

Vid en granskning av hur tjänsten nyttjas framgår det att andra organisationer än ideella föreningar i Uppsala kommun nyttjar den. Dessa arrangemang ligger utanför nämndens uppdrag och ska därmed inte subventioneras av idrotts- och fritidsnämnden.

Förvaltningen föreslår att nämnden till år 2023 föreslår till KF att anta en prislista som följer nämndens övriga prislista med de tre olika taxorna för föreningsliv, organisationer samt privatpersoner och näringsliv för att erbjuda marknadsmässiga priser för andra förhyrare än föreningar. Bidragsberättigade föreningar ska ges företräde där de andra förhyrare kommer i fallande prioritet.

Tidigare uppdaterades IP Skogens material för ca 100 000 kronor om året. Då behov och efterfrågan av tjänsten de senaste åren varit låg, så har inte IP Skogens innehåll uppdaterats vilket medför att utrustningen är i dåligt skick och till viss mån undermålig.

Idrotts- och fritidsnämnden har gett gemensam service i uppdrag att förvalta och hantera IP skogen med en 50% tjänst. Kostnaden inrymmer även hyran, till en kostnad av 574 000 kronor om året. Överenskommelsen med gemensam service är uppsagd, men går att förlänga till sista september 2022.

Fritidsbanken Gränby kostar nämnden 138 000 kronor om året i lokalhyra och drift med en 50% tjänst. Förvaltningen föreslår nämnden att säga upp lokalhyresavtalet för Fritidsbanken Gränby och därmed effektivisera resurserna genom att slå samman denna med IP Skogen.

Ekonomiska konsekvenser

Idrotts- och fritidsnämndens budget har belastats med 712 000 kronor per år för IP skogen och Fritidsbanken, samt en kostnad på en 50% tjänst för Fritidsbanken Gränby.

Från 1 oktober 2022 flyttar GSN ut ur Fålhagens IP. För att nytta nämndens resurser kan dessa två verksamheterna inrymmas i lokalen.

Inköpsbudgeten för IP skogen låg tidigare på 100 000 kronor per år. Då efterfrågan varit låg togs budgetutrymmet bort 2019 vilket har inneburit att upprustningen av materialet och inköp inte skett under de senaste två åren. För att kunna bedriva en fungerande verksamhet som håller standard utifrån föreningslivets behov föreslås att äska till budget 2023, 100 000 kronor/år för inköp av utrustning och marknadsföring av tjänsten.

Att slå samman verksamheterna, IP skogen och Fritidsbanken Gränby skulle innebära att den nya verksamheten kan bemannas med en gemensam resurs som också går i linje med att kommunens ska erbjuda heltidstjänster.

För uppsägning av avtalet på IP Skogen minskar kostnaden för nämnden med lokalkostnadsdelen på 280 000 kronor samt 138 000 kronor för uppsägning av hyresavtalet Fritidsbanken Gränby. Besparingen beräknas vara 418 000 kronor per år med start från 1 oktober 2022.

Satsningarna nämnden gör följas upp i verksamhetsplanen och budgetarbetet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Bilaga 1 Utredningsrapport

Christian Blomberg
Stadsbyggnadsdirektör

Idrotts-och fritidsförvaltningen
Rapport

Datum:
2021-12-15

Diarienummer:
IFN-2021-00213

Handläggare:
Maria Leopardi

IP skogen

Innehåll

Beskrivning av uppdraget	3
Arbetsmetod och omfattning	3
Resultat.....	3
Slutsats och summering.....	5

Bakgrund

IP skogen är en mobil anläggning som föreningar, organisationer, näringsliv och privatpersoner i Uppsala kan hyra idrotts- och fritidsutrustning. Exempel på utrustning är tält, hjärtstartare, släpvagnar, bord, stolar och högtalaranläggning. I dagsläget är det få nyttjare inom nämndens uppdrag som nyttjar servicen i förhållande till kostnaden som gör att nämnden sett över framtida hanteringen av IP skogen.

Beskrivning av uppdraget

För att nå de effektiviseringsåtgärder Idrott- och Fritidsnämnden hade år 2020 blev nedläggning och avyttring av IP skogen ett resultat av de förändringar som behövde göras. IP skogen är en mobil idrott och rekreationsanläggning som möjliggör att flytta ut sin aktivitet till skog och mark. IP skogen är en viktig och grundläggande förutsättning för bland annat orienteringsklubbarna för att kunna bedriva arrangemang. Då orienteringsföreningarna har stort behov av denna utrustning för att kunna arrangera tävlingar beslutade nämnden att ge förvaltningen ett fördjupat uppdrag att se över möjligheterna hur man kan tillgängliggöra tjänsten till en lägre kostnad och även öka intäkterna.

Arbetsmetod och omfattning

Utredningen omfattas av:

- en omvärldsbevakning hur IP skogen organiseras i Sverige
- en utredning över hur befintliga kostnader kan minska
- samverkan med föreningslivet för att se deras förutsättningar att tillhandahålla tjänsten
- hur vi kan öka intäkterna.

Resultat

Omvärldsbevakning

Runt om i Sverige finns det ett antal likande verksamheter som IP skogen. Omvärldsbevakningen omfattas av svar från nio andra IP skogen organisationer. Upplägget, utrustningslistan och priserna skiljer sig något åt. Skillnaderna verkar mest beror på hur stor orienteringen är i olika delar av landet som gör att orienteringsförbundet ibland tillhandahåller tjänsten och ibland finns utrustning ute hos föreningarna där sporten är så pass stora att de har anställd kanslipersonal. Av dessa nio organisationsformer hanteras två av dem av orienteringsförbundet, i Göteborg och Gästrikland. I Danderyds kommun samverkar sex kommuner för att tillhandahålla tjänsten. I Tierp, Falun, Eskilstuna och Varbergs kommun tillhandahåller kommunen tjänsten med olika grad av utrustningslista. I Botkytka och Huddinge kommun samverkar kommunen gemensamt genom att ha upphandlat tjänsten från ett bolag som utför uppdraget.

Som en följd av omvärldsbevakningen kontaktade förvaltningen närliggande kommuner som även varit kunder av Uppsala kommuns IP skog under 2019 och 2020 för att undersöka möjligheten till samverkan av tjänsten. Tyvärr verkar intresset vara

obefintligt i dagsläget då ingen av kranskommunerna responderat på förfrågan. Men en fortsatt samverkan kan leda till att tjänsten framöver kan tänkas organiseras i en samverkansform för att säkerställa orienteringsklubbarnas långsiktiga behov då orienteringen samverkar över gränserna med kranskommunerna.

Det som framkom av omvärldsbevakningen är att samtliga aktörer har en differentierad prislista mot föreningslivet och privata aktörer där förvaltningen kan ta fram en tydligare uppdelning som överensstämmer med prislistan för våra anläggningar som är uppbyggd på tre kategorier. Många av de andra IP skogen organisationerna gör en tydlig prioritering att bidragsberättigade föreningar ska prioriteras först. Vilket förvaltningen föreslår att nämnden kan anta för att möjliggöra uppfyllandet av nämndens grunduppdrag.

Minska befintliga kostnader

Fastighetstaben fick i uppdrag att se över om det fanns en lokal som matchar behovet men till en lägre kostnad. I dialog med gemensam service logistikcenter, som idag tillhandahåller tjänsten med IP skogen utreddes frågan att effektivisera den personella resursen med att inrymma mer inom uppdraget och därmed innefatta fler uppdrag inom nämndens ansvar. Så för att möte önskan om lägre lokalkostnader och effektivare nyttjande av personella resurser föreslår förvaltningen att slå samman IP skogen och Fritidsbanken för att uppnå största möjliga effektiviseringsåtgärd. Det innebär att Fritidsbankens lokal sägs upp med möjlighet från 1 oktober 2022, med en kostnad på 130 000 kronor per år. Fritidsbanken bemannas idag med en 50% tjänst som gått över till Arenabolaget. Överenskommelsen med gemensam service logistikcenter sägs upp med en årskostnad på 574 000 kronor per år. Bemanningen fylls upp med en heltidstjänst för att hantera båda uppdragen. Båda verksamheterna flyttas över till Fålhagens IP som ägs av Idrotts- och fritidsnämnden med en kostnad på 47 000kr/år. Arenabolaget kan ges i uppdrag att tillhandahålla båda verksamheten med en heltidstjänst då det operativa uppdraget ligger hos dem.

För att kunna flytta in båda verksamheterna på Fålhagens IP behöver viss omställning göras i lokalen som även hänger samman med att möjliggöra platsen för utövarna på Fålhagens IP. Där också en framtida konstgräsplanen kan ges möjligheter till omklädningsrum. Omställninge hanteras i ordinarie lokalförsörjningsarbete.

Samverkan med föreningslivet

Utredningen har undersökt möjligheten om orienteringsföreningarna skulle kunna tillhandahållas tjänsten. Orienteringen fick även i uppdrag att se över artikellistans storlek för att eventuellt kunna minska på lokalytan för utrustningen.

I mötet med OK Linne som samverkat med de övriga orienteringsklubbarna har det tydligt framgått att orienteringen inte har resurser att själva hantera eller tillhandahålla tjänsten utan behöver kommunens stöd för att kunna fortsätta bedriva sin verksamhet. Man saknar anställd kanslipersonal för den administrativa hanteringen och lokaler att förvara den utrymmeskrävande utrustningen.

Artikellistan kan dras ner efter orienteringens översyn. Samtidigt som de artiklar som kan utgå inte heller är resurskrävande och kan därför kvarstå.

Tält är en viktig del av utrustningen men tälten är även den del som är resurskrävande. Tält används för sekretariat, servering och sjukvård och är avgörande för föreningarna för att kunna anordna sina arrangemang. Gemensam service har tidigare tillhandahållit en väldigt hög service som inneburit att tälten tvättas och torkas av kommunen. Av

omvärldsbevakningen framgår det att detta förväntas göras av förhyraren. Förslagsvis dras servicegraden ner utifrån de nya lokalernas minskade möjlighet att rengöra efter varje användning. Utan snarare anpassa utifrån säsongsutyrningens behov.

Förändrade intäkter och regelverk

Utredningen har tittat på möjligheterna att öka intäkterna med att förändra prislistan och förändra regelverket kring IP skogen så att de i första hand kan komma till nytta och säkerställa nämndens uppdrag. Det har resulterat i en kommunikationsplan med insatser för marknadsföring för tjänsten i syfte att öka intäkterna och nå nya målgrupper.

Genom att tydligare differentiera prislistan, precis som kommunens övriga prislista med tre taxaklasser, har ett förslag arbetats fram som kan antas till 2023. Denna förändring går hand i hand med nämndens övriga prislista och nämndens uppdrag med att subventionera föreningslivet. Bidragsberättigade föreningar ges möjlighet att låna utrustningen först, på taxa 1 som övriga föreningar i Uppsala kommun. Andra förvaltningar ska i enlighet med tidigare beslut inte subventioneras av annan nämnd och privatpersoner och näringsliv kan ges möjlighet till nyttjandet av servicen men på marknadsenlig prisnivå.

Prislistan är därmed hanterad att både säkerställa intäkter men även göra en tydlig prioritering efter nämndens uppdrag.

Slutsats och summering

Utredningen visar att genom att flytta verksamheten till lokaler med lägre kostnader och att även samlokalisera två verksamheter kan effektiviseringar göras.

Nämnden gör en effektivisering på 370 000 kronor per år med start från 2023.

Då de operativa frågorna gått över till Arenabolaget kan nämnden förslagsvis ge bolaget i uppdrag att tillhandahålla tjänsten medan lokalerna tillhandhålls av nämnden som i dagsläget.

Att placera tjänsterna på en plats med liv och rörelse kan i sig bidra med ökat nyttjande. Förvaltningens förhoppning är att fler ska hitta till servicemöjligheterna både av Fritidsbankens utrustning och IP skogen.

Motivering till beslut blir att tjänsten kan erbjudas till en lägre kostnad än nämnden tidigare haft om man slår samman två verksamheter och byter lokal. För att säkra ökade intäkter som bidrar till hållbart resursutnyttjande föreslås även insatser i kommunikation- och marknadsföring och att medel för inköp äskas till nämndens budget på 100 000 kronor. Insatserna kommer kunna generera en bättre kvalitet på utrustningen och service som nämnden erbjuder och som även möter den växande staden och det ökade behovet av mer rörelseglädje ute i skog och mark.

Genom att nämnden även förtydligar prislistan och säkrar intäkter från andra förhyrare än föreningslivet kommer nämnden dels ha en tydligare styrning att utrustningen i första hand kommer till gagna av föreningslivet men att subventionerna även når nämndens målgrupp.